

Mottagare
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Stärkt trygghet på Tyresö gymnasium

Barn- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

1. Utredningen godkänns.
2. Rektor på Tyresö gymnasium får i uppdrag att undersöka möjligheterna att genomföra delar av förslag som framkommer i utredningen från eleverna, i samråd med elevråd eller dylikt.
3. Tyresö gymnasium går över till samma e-tjänst som grundskolorna i Tyresö kommun för att anmäla kränkande behandling.
4. Förvaltningen får i uppdrag att rapportera statistik på antal inkomna kränkingsanmälningar varje månad och att rapportera en mer omfattande statistik och analys två gånger om året.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Elisabet Schultz
Förvaltningschef

Martin Lundell
Skolchef för gymnasium och vuxenutbildning

Beskrivning av ärendet

Barn- och utbildningsförvaltningen fick under sammanträdet den 26 november 2020 § 76 i uppdrag av gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, att utreda trygghet och kränkande behandling på Tyresö gymnasium. Syftet är att utredningen ska ge en lägesbild av elevernas upplevda trygghet på Tyresö gymnasium, samt hur nämndens hantering av kränkande behandling bör bedrivas för att verka för att förbättra den övergripande tryggheten på Tyresö gymnasium.

I utredningen beskrivs definitionen av kränkande behandling, mobbning och diskriminering. Vidare beskrivs huvudmannens ansvar och en

omvärldsbevakning av rapportering av kränkande behandling till nämnd. Dels internt om barn- och utbildningsnämnden, dels om kommuner i klustret som Tyresö kommun ingår i samverkansavtalet med Storsthlm. Det vill säga Nacka kommun, Nynäshamns kommun, Värmdö kommun och Haninge kommun. Omvärldsbevakningen av angränsande kommuner visar att majoriteten rapporterar en total sammanställning och analys en eller två gånger per år. Det som presenteras i nämnderna månadsvis är oftast en lista med delegationsbeslut.

De interna styrdokument och riktlinjer som Tyresö gymnasium följer är bland annat ordningsregler för Tyresö gymnasium, handlingsplan mot nätmobbning, likabehandlingsplan och Tyresö kommuns HBT-policy. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden antog den 30 september 2020 § 51 riktlinjer för trygghet och säkerhet som omfattar barn- och utbildningsförvaltningen samt Tyresö gymnasium. De lagar som styr Tyresö gymnasiums arbete mot kränkande behandling, mobbning och diskriminering är skollagen (2010:800) och diskrimineringslagen (2008:567).

I utredningen presenteras antal kränkningar på Tyresö gymnasium mellan år 2016-2020. Antal kränkningar på Tyresö gymnasium har sjunkit med åren. En viss ökning skedde i samband med att händelserapporteringsdokument infördes år 2019. Det har dock sjunkit år 2020. År 2020 genomfördes undervisningen stor del av året genom fjärrundervisning. Mellan åren har antalet varit mellan 20-25 per år. De verbala kränkningarna har varit betydligt mer i jämförelse med de fysiska.

Elevernas upplevda trygghet på Tyresö gymnasium har undersökts genom en enkät och genomförda intervjuer med elever. En egen enkät skickades ut för att få en aktuell lägesbild av upplevda tryggheten samt för att få med samtliga årskurser.

Sammanfattningsvis är det 78,5 procent av eleverna som känner sig trygga och 19 procent oftast trygga på Tyresö gymnasium. Totalt känner sig 97,5 procent av eleverna trygga eller oftast trygga på Tyresö gymnasium. Tolkning av trygghet i skolan varierar.

De platser som känns mindre trygga är de gemensamma ytorna som korridorerna, matsalen och utomhus vid skolan. Anledningen till det kan enligt intervjuerna vara att eleverna känner sig obekväma när de går förbi grupper av andra elever. Enligt eleverna som intervjuades beror det inte på att de blir utsatta för kränkande behandling. Det kan enligt eleverna bero på att det känns obehagligt och irriterande. Lösningen kan enligt eleverna vara att ha gemensamma aktiviteter för att lära känna andra elever. Det kan minska känslan av obehag att gå förbi elever som de inte känner. Eleverna påpekar

både i intervjuer och i enkäten att de har ett gemensamt ansvar för att öka tryggheten. Det framkommer även att det är viktigt att ha närvarande elevassistenter eller lärare som de kan vända sig till. Eleverna framför också att det är bra om det finns fler elevassistenter och lärare som uppmärksammar och förhindrar kränkande behandling innan det sker. Eleverna föreslår också bättre kontroll över skolmiljön utomhus. Det framförs även att det kan vara bra att undvika grupperingar. Några elever önskar också fler kvinnliga elevassistenter.

Enkäten och intervjuerna visar inte stora skillnader på upplevda tryggheten utifrån kön i antal, program eller årskurs. I årskurs två och inom programmen fordons- och transportprogrammet, el- och energiprogrammet elteknik och hantverksprogrammet frisör och stylist är det några fler elever som svarar att de känner sig oftast trygga.

Utifrån svar från eleverna i enkät och intervjuer kan ett förslag på åtgärd vara, att Tyresö gymnasium undersöker möjligheter för utveckling av fler gemensamma aktiviteter mellan elever från olika program. Tyresö gymnasium bör dessutom följa upp åtgärderna och presentera det i likabehandlingsplanen under kommande år. I likabehandlingsplanen för 2021 beskrivs det att Tyresö gymnasium arbetar med skolövergripande aktiviteter i det främjande arbetet mot kränkande behandling. Syftet med det är att eleverna ska känna att de tillhör Tyresö gymnasium. Ett exempel på detta är arbetet med att skapa social inkluderande miljöer, såsom e-sportcafé och idrottsaktiviteter.

Ett annat förslag på åtgärd är att Tyresö gymnasium undersöker möjligheter till att elevassistenterna är mer närvarande där grupper umgås i korridorerna samt utomhus vid skolan. Enligt likabehandlingsplan för 2021 beskrivs det i det förebyggande arbetet att skolan kartlägger fysiska och pedagogiska miljöer för att hitta de utrymmen som eleverna finner otrygga. Tyresö gymnasium arbetar kontinuerligt med att göra dessa miljöer tryggare. Elevassistenterna arbetar med att fånga upp händelser som riskerar att bli konflikter. Förslaget är att Tyresö gymnasium fortsätter med arbetet och följer upp det i kommande likabehandlingsplan. En utökning med fler kvinnliga elevassistenter som är närvarande i de allmänna ytorna kan vara ett annat förslag på sikt. I dagsläget är det två kvinnliga elevassistenter. Det krävs dock ekonomiska resurser om antalet ska öka.

Ett annat förslag på åtgärd är att Tyresö gymnasium anmäler kränkande behandling via den nya e-tjänst som används av grundskolorna och förskolorna. Det är bra för att få en likvärdig hantering av kränkande behandling i kommunen. En annan anledning är att det är lättare att få fram statistik.

För nämnden finns det utvecklingsmöjligheter för rapportering av kränkande behandling vid nämndsammanträden. Omvärldsbevakningen av angränsande kommuner visar att majoriteten rapporterar en total sammanställning och analys en eller två gånger per år. Det som presenteras i nämnderna månadsvis är oftast en lista med delegationsbeslut.

Rapportering av kränkande behandling kan fortsatt ske en gång per månad i gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Däremot kan den månatliga presentationen vara mer fokuserad på antal och statistik som i andra kommuner och i barn- och utbildningsnämnden. En ny åtgärd för nämnden kan vara att ha två ärenden per år med en mer djupgående analys och statistik över kränkande behandling. För att kunna ha det behöver anmälan av kränkande behandling göras via e-tjänsten så att statistik kan tas fram. I den rapporten kan antal anmälningar, fördelningen per program, typ av kränkning, anmälan efter kön, var och när kränkningen inträffar redovisas. Utifrån detta kan förvaltningen presentera en analys och förslag på åtgärder. En detaljerad rapportering och analys med förslag till åtgärder efter varje termin kan ge helhetsbild till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, för att kunna föreslå eventuella åtgärder för att förbättra den övergripande tryggheten på Tyresö gymnasium.

Nämnden kan även göra uppföljningar på övergripande nivå genom exempelvis i relation till likabehandlingsplanen. Rektor har ansvar för att ta fram en likabehandlingsplan en gång per år och därefter anmäla den till nämnden enligt delegationsordningen. Nämnden kan följa upp att likabehandlingsplanen upprättas varje år.

Barn- och utbildningsförvaltningen ser mycket positivt till enkätresultatet och att så stor andel av svarande känner sig trygga på Tyresö gymnasium.

Förslaget till beslut har inga ekonomiska konsekvenser.

En prövning av barnets bästa har inte genomförts då åtgärderna som föreslås är uppenbart för barnets bästa. Åtgärderna avser att förbättra tryggheten för eleverna på Tyresö gymnasium. Elevernas åsikter ha hämtats in då utgångspunkten för förslag till åtgärderna till stor del bygger på svar från elever i enkät och intervjuer.